

Литературно знаме

От литературния сборник
„С духа на Сергей“, първи том

Пенcho Тодоров
(1922-2003 г.)

Петър Илиев

Поклон

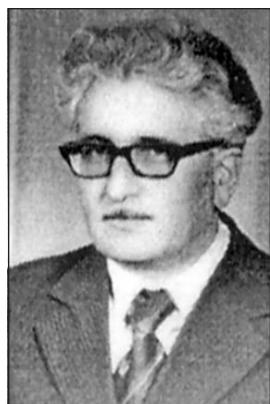
На Ал. Стамболовски

Поклон, поклон пред теб, безсмъртни исполнине,
най-ярката звезда на нашият тъмен свод,
достоен, верен син на майката Родина,
борец, закрилник, вожд на селския народ.

Поклон, борецо смел, пред твоите светло име,
що като сънце грей в селяшките сърца!
Поклон, борецо смел, велик и ненадминат -
безстрашният Леонид на селската борба!

Селяшки вожде смел, великий труженико,
най-светлата звезда на нашият небосклон,
пред твоята борба, епична и велика,
учителю велик, поклон сега, поклон.

1946 г.

Петко Канджиев

Есен

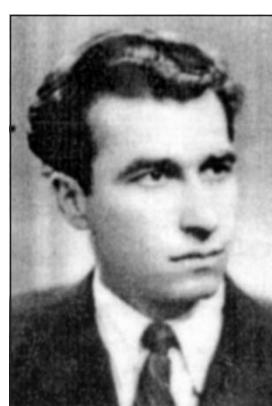
Зеленият губер в горите
несетно и бавно жълтей.
Пояхват в полето тревите
и клони ветрецът люлей.

Небето оловно, сърдито,
забулва чукари, била.
Последните птици отлитат
и махат за сбогом крила.

Край гъстите ведри дъбрави,
до оня вековен букак,
сиячи със слани корави
в лъката ранили са пак.

Днес крачат грижовни стопани
сред бащина свидна земя,
до вчера трънливи поляни
ще раждат обилни зърна!

На стъльба златистата есен,
градините тегнат от плод.
Не спира с моторната песен
работният селски народ.

Йордан Борисов

Земисти

На Ал. Йорданов
въдворен в затвора Белене

Ний пием и пушим, и псуваме
жестоката власт на червените.
Ний пием и лудо умуваме,
гали да прережем си вените.

Дали да преклоним главите си -
овчии да бъдем ний кромички?
Дали да затворим очите си
с куршума среднощен в челото си?

Ний пием и пеем, и псуваме,
че нас ни затварят в затворите,
че карат ни с бич да служуваме
на властници злобни в оборите.

Че ние за правда жадуваме,
за правда човешка и щастие,
и краят жесток пророкуваме
на черното днеска всевластие.

1945 г.

СТУД СМРАЗИ ДЕНЯ

II

III

Студ смрази деня.
Ледът облече клони,
къща, път и двор.
Няма вятър. Духът ми
спря във синевата взор.

Студ смрази деня.
Ледът облече клони
и листа. Обърнах взор
към синевата.
Облаци летят над бор -
впил корени в тревата.

Студ смрази деня.
Ледът облече клони
и листа. Вятър гони
преспи в полето.
Птици падат в небето.
Кучета вият от глад.

ГАБРИЕЛА ЦАНЕВА

Непоетично за поезията

● НЕЩО КАТО ФЕЙЛЕТОН, НЕЩО КАТО
ТЕОРЕТИЧНО И МАЛКО БИОГРАФИЧНО,
НЕЩО КАТО ПОЕТИЧНО

От Искър Шуманов

Какво е поезия? - запитах се
аз преди много, много години.
Запитах се и започнах да търся
отговор.

„Поезията е метафора“ -
някои казват. Значи - пораз-
мислих се аз - едно казваш,
друго се разбира.

Седнах пред компютъра и
навързах десетина метафори.
В това време бръмна муха,
видях как бавно отлетя и си
казах: „Като фея играва“. Ха, ха
- ето метафората: муха-фея. Да,
ама мухата може да е мръсна
- къде ли не каца тя, а феята е,
чистичка - от хубава, по-хубава!
Не, не бива.

На прозореца ми бръмбар
бръмна. Един такъв голям, лъс-
кав и много черен. Оприличих
го на индийски бивол - от
онези десет хиляди, които Дог-
ган щеше да внесе у нас, ама не
внесе и електраторът му
вместо тълсто биволско млеко,
остана с пръст в уста. И накарах
бивола да лети, ама хората ми се
присмяха и аз го призими.

„Поезията е мерена реч“ -
казват други. Раз-два, раз-два...
- неусетно започнах да си меря
крачките. Опитах, ама то не е
като да вземеш метър и само
да броиш (в което не ме бива).
Но тук не става дума за нещо
материално, та да го видиш, да
го пипнеш, а за думи и срички
и отгоре на това да им търсиш
и рими. Маани, маани... - мъчна
работа е то.

Поезията е песен.
Ха, рекох си. Ето го: това
определение нахлу в мисловното
ми пространство и, както
се вижда, не го «рамкосвам»,
защото е мое. И бързо го
запроверявам.

Слушам песни по радиото и
записвам текста на всяка една.
На някои мелодиите шурят
като водата на ручейче. На
други - прескачат като на бър-
зей, и се гонят, та нищо не се
разбира, или пък се застояват
като блато и замърсяват. Тогава
певецът започва да въздиша...
и да издиша...

М-м-м, или аха-аха-аха. А
понякога: у-у-у-у... А сричките?
Тук липсва една, там - две. Ето
зашо мелодията е мъчително
грапава. И си правя угодното
заключение, с което някой може
да се съгласи. А то е:

ПОЕЗИЯТА Е ПЕСЕН

Това определение на пое-
зията отговаря на отличителни
черти на нас, българите: ние
поеем (аз правя изключение),
пееем, когато ни се роди дете,

когато го кръщаваме, пеем,
когато се женим, пеем, когато
някой умре.

И плачът ни е песен. Всеки
е чувал как майка извива глас
над гроба на свидна рожба,
или жена - над загубения си
спътник в живота... Чудно! Нашите
мъчинотии в сиромашкия
ни живот раждат песни.

И когато се убедих, че всяко
стихотворение е песен, се от-
казах да пиша стихове. Не
можех, а и не мога да пея. Аз
започнах да правя, не творя,
стихотворения - опит да сти-
хоплетствам в една страхови-
то тъмна нощ. Тогава живех в
нещо като таванска стая, която
представляваше пространство
два метра дълго, завършващо с
прозорец и широко колкото да
се обърне човек. От прозореца
се виждаше площадче „Кур-
шум хан“, накрая на което
имаше кръчма. Там, в тази
страховита нощ, чух дрезгав
женски глас с някакъв шлагер.
И започнах да правя стихотворе-
ние за тази певица, която от
изнемога е отишла „да работи“
- тогава певиците по заведени-
ята бяха „паднали жени“.

И сега, когато открих, че
стихотворението е песен, раз-
брах, че човек като мене, който
не може да пее, не трябва да
си губи и времето да пише
стихотворения. Отказах се.

Чудя се защо и други, които
явно нямат гласове за песен,
не се отказват, а си насильтят
пърлата? Но техният брой не
намалява. Плодят се. А слуша-
телите намаляват. Но който
обща да пее, пее ли, пее. И
ако човек не се е отказал да
ги слуша, търпи в ушите си как
гласовете им стържат.

Така се появиха и някои
заместители на поезията - не-
що като чалга-поезия.

Преди години у нас се роди
стихопротата. Въвреде я Димитър
Добрев, който бе много добър редактор на литературния
вестник „Светлострой“, но който
се бе окказал неуспян певец
(поет). Стихопротата представляваше
редове без рими и без ритъм,
които придаваха напевност,
но не и качество на стихове. Пишеха я неуспели
поети и неуспели литературни
критици.

Опитите за нещо ново в
поезията, която е връстница на
песента, няма да спрат. Човекът,
докато е жив, все търси новото,
но не всякога го намира. Класическият стих не загива,
зашто опива, зашто трепти в сърцата, зашто усълажда
душата, дори и когато кръв се
лее по страницата.

Съобщения

На 13 март 2010 г. Съюзът на писателите
земеделци ще има събрание. Събранието ще се проведе
от 11 ч. в клуба на БЗНС-София град на ул. „Неофит
Рилски“ N 23.

Предстои подготовката на литературния сборник
„С духа на Сергей“, том Втори, в който е желателно
да участват всички членове на СПЗ. Условията са
същите, както и за литературния сборник „Детелина“.

Молим желаещите автори, членове на СПЗ, да
изпращат своите творби и заявки за участие на адрес:
Враца - 3000, за Йордан Борисов Цветков, ул. „В. Кънчев“
80, Вх. В, ап. 38.

ОТ РЪКОВОДСТВОТО